

16 Δεκεμβρίου, 1991

[Α. ΛΟΪΖΟΥ, Π.]

ΝΙΚΟΣ ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΥ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 300/90).

Σύνταγμα — Άρθρο 54 — Το Υπουργικό Συμβούλιο έχει τη γενική διεύθυνση και τον έλεγχο της διακυβερνήσεως της Δημοκρατίας και τη διεύθυνση της Γενικής Πολιτικής — Καθορισμός κριτηρίων από το Υπουργικό Συμβούλιο για παραχώρηση οικονομικής βοήθειας για αυτοστέγαση σε ιδιόκτητα οικοπέδα — Αποτυχία αιτητή να αποδείξει υπέρβαση των ορίων εξουσιοδότησης του νόμου προς το Υπουργικό Συμβούλιο όσον αφορά στον καθορισμό των κριτηρίων. 5

Ο αιτητής ο οποίος παρέλαβε υπό διαμαρτυρία στις 6/10/89 το ποσό των £4,285 για βοήθεια προς ανέγερση κατοικίας, από τους καθ' ων η αίτηση, δεν προχώρησε στην καταχώρηση προσφυγής νωρίτερα από τις 11/4/90 με την οποία προσέβαλε απόφαση των καθ' ων η αίτηση ημερομηνίας 3/2/90, με την οποία τον πληροφορούσαν πως δεν μπορούσε να του παραχωρηθεί ποσό μεγαλύτερο από αυτό που είχε εγκριθεί από την Κεντρική Επιτροπή Επιλογής. 15

Εκ μέρους των καθ' ων η αίτηση προβλήθηκε ο ισχυρισμός ότι η προσβαλλόμενη απόφαση ήταν επιβεβαιωτική της αρχικής και ως τέτοια δεν μπορούσε να προσβληθεί με προσφυγή.

Ο αιτητής ισχυρίστηκε ότι τα κριτήρια βάσει των οποίων στηρίχθηκε η απόφαση των καθ' ων η αίτηση είχαν νομοθετικό χαρακτήρα και ως τέτοια έπρεπε να δημοσιευτούν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, πράγμα που δεν έγινε, με αποτέλεσμα η επίδικη απόφαση να είναι αντίθετη με το Νόμο και θάπρεπε να ακυρωθεί. 20

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, αποφάσισε ότι: 25

(1) Η απόφαση με ημερομηνία 3/2/90 είναι βεβαιωτικού χαρα-

κτήρα της προγενέστερης απόφασης με ημερομηνία 1/8/89 την οποία ο αιτητής γνώριζε το αργότερο από 6/10/89. Κατά συνέπεια η παρούσα προσφυγή είναι εκπρόθεσμη.

- 5 (2) Αναφορικά με την ουσία της υπόθεσης, η σχετική νομοθετική πρόνοια για δάνεια αυτοστέγασης σε ιδιόκτητα οικοπέδα υπάρχει στον Προϊτόλογισμό για τα έτη 1988-1989, ο οποίος είναι νόμος. Η σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για παραχώρηση οικονομικής βοήθειας για αυτοστέγαση σε ιδιόκτητα οικόπεδα με αρ. 28.261 ημερομηνίας 19 Φεβρουαρίου 1987 (Παράρτημα 4), λήφθηκε δυνάμει των εξουσιών που παρέχονται στο Υπουργικό Συμβούλιο με το Άρθρο 54 του Συντάγματος βάσει του οποίου το Υπουργικό Συμβούλιο έχει τη γενική διεύθυνση και τον έλεγχο της διακυβερνήσεως της Δημοκρατίας και τη διεύθυνση της Γενικής Πολιτικής.
- 10
- 15 Δεν βρίσκω να υπάρχει οτιδήποτε που να υποστηρίζει τους ισχυρισμούς του αιτητή ότι κατά τον καθορισμό των κριτηρίων το Υπουργικό Συμβούλιο υπερέβηκε με οποιοδήποτε τρόπο τα όρια της εξουσιοδοτήσεως που του παρέχεται, όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, και συνεπώς οι ισχυρισμοί του αιτητή απορρίπτονται ως ανυπόστατοι.
- 20

Προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Plousiou v. Central Bank (1982) 3 C.L.R. 230.

- 25 *Σαββίδης ν. Δημοκρατίας (Προσφυγή Αρ. 1011/87, ημερομηνίας 30/1/89).*

Προσφυγή.

- 30 Προσφυγή εναντίον απόφασης των καθ' ων η αίτηση ημερομηνίας 3.2.1990, με την οποία παραχωρείτο μειωμένη οικονομική βοήθεια (£4,285.-) στον αιτητή για αυτοστέγαση σε ιδιόκτητο οικόπεδο.

Α. Παπαχαραλάμπους, για τον αιτητή.

Δ. Παπαδοπούλου (κα), Ανώτερη Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

- 35 **Α. ΛΟΪΖΟΥ, Π.** ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Με

την προσφυγή αυτή ο αιτητής ζητά:-

"(α) Δήλωση του Δικαστηρίου ότι η απόφαση των καθ' ων η αίτηση με ημερομηνία 3.2.1990 με την οποία παραχωρείτο μειωμένη οικονομική βοήθεια (£4,285.-) για αυτοστέγαση σε ιδιόκτητο οικόπεδο αντί Λ.Κ. 6,825.- είναι άκυρη και στερημένη κάθε νομικής ισχύος και αποτελέσματος·

5

(β) Δήλωση του Δικαστηρίου ότι ο αιτητής δικαιούται Λ.Κ. 6,825.-."

Ο αιτητής είναι εκτοπισθείς από την Αμμόχωστο και πατέρας τριών παιδιών. Αρχικά του παραχωρήθηκε προσφυγική κατοικία, αργότερα όμως υπέβαλε αίτηση για παραχώρηση δανείου και οικονομική βοήθεια για την ανέγερση κατοικίας σε ιδιόκτητο οικόπεδο στη Λεμεσό. Ο καθ' ου η αίτηση Έπαρχος Λεμεσού με επιστολή του ημερομηνίας 24 Μαρτίου 1989 (Τεκμήριο "Α"), πληροφόρησε τον αιτητή ότι εγκρίθηκε η αίτηση του και στην οποία επιστολή αναφέρεται καθαρά ότι ο αιτητής δεν θα έπρεπε να προβεί σε οποιαδήποτε εργασία εντός του οικοπέδου πριν γίνει επιτόπια έρευνα από το Γραφείο του Επάρχου.

10

15

20

Την 1 Αυγούστου 1989 η Κεντρική Επιτροπή Επιλογής και Κριτηρίων επειδή ο αιτητής είχε ήδη αρχίσει την ανέγερση της οικίας του, αποφάσισε ότι το ποσό της βοήθειας που θα παραχωρείτο στον αιτητή ήταν το ποσό το οποίο εχρειάζετο αυτός για αποπεράτωση της οικίας του, σύμφωνα με έκθεση του λειτουργού, ημερομηνίας 9 Ιουνίου 1989, ήτοι £4,285.-και όχι ολόκληρο το ποσό βοήθειας (Παράρτημα 1).

25

Ο αιτητής παρέλαβε το ποσό των £4,285.- για βοήθεια υπό διαμαρτυρία "γιατί το ποσό της βοήθειας που παρέχεται βάσει των κανονισμών είναι £6,825.-", όπως ο ίδιος δήλωσε με επιστολή του προς τον Έπαρχο Λεμεσού (Παράρτημα "Γ"). Η επιστολή αυτή φέρει ημερομηνία 6 Οκτωβρίου 1989 και όχι 6 Οκτωβρίου 1990, όπως αναφέρει ο αιτητής στη γραπτή του αγόρευση.

30

35

Είναι η θέση των καθ' ων η αίτηση ότι από αυτό τεκμαίρεται πλήρης γνώση του αιτητή της απόφασης να παραχωρηθεί σ' αυτόν μειωμένη βοήθεια το αργότερο τον Νοέμβριο του 1989, και ότι μια και ο αιτητής δεν προσέβαλε την εν λόγω απόφαση μέσα στην οριζόμενη από το άρθρο 146.3 του Συντάγματος τακτική προθεσμία, η προσφυγή του αυτή είναι εκπρόθεσμη.

Στις 3 Φεβρουαρίου 1990, η αρμόδια αρχή πληροφόρησε τον αιτητή ότι δεν μπορεί να παραχωρηθεί σ' αυτόν άλλο ποσό από αυτό που εγκρίθηκε από την Κεντρική Επιτροπή Επιλογής και Κριτηρίων την 1 Αυγούστου 1989 ήτοι το ποσό των £4,285.-. Η παρούσα προσφυγή καταχωρήθηκε στις 11 Απριλίου 1990 και με αυτή προσβάλλεται η απόφαση της αρμόδιας αρχής, με ημερομηνία 3 Φεβρουαρίου 1990, να παραχωρηθεί οικονομική βοήθεια £4,285.- αντί £6,825.-.

Όπως ορθά είναι και η θέση των καθ' ων η αίτηση, η απόφαση με ημερομηνία 3 Φεβρουαρίου 1990, είναι βεβαιωτικού χαρακτήρα της προγενέστερης απόφασης με ημερομηνία 1 Αυγούστου 1989, την οποία ο αιτητής γνώριζε το αργότερο από τις 6 Οκτωβρίου 1989. Κατά συνέπεια η παρούσα προσφυγή είναι εκπρόθεσμη (Βλέπε *Plousiou v. Central Bank* (1982)3 C.L.R. 230 στη σελ. 237).

Παρά το πιο πάνω αποτέλεσμα αισθάνομαι πως θα έπρεπε να εξετάσω και την υπόθεση επί της ουσίας. Έχει υποστηριχθεί από τον αιτητή ότι τα υποτιθέμενα κριτήρια βάσει των οποίων στηρίχθηκε η απόφαση των καθ' ων η αίτηση έχουν νομοθετικό χαρακτήρα και σαν τέτοια έπρεπε να δημοσιευθούν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, και ότι μια και τέτοια δημοσίευση δεν έγινε, η επίδικη απόφαση είναι αντίθετη προς το Νόμο και σαν τέτοια πρέπει να ακυρωθεί.

Απόλυτα σχετική με το θέμα αυτό είναι η απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση υπ' αρ. 1011/87 *Σάββα Σαββίδη ν. Δημοκρατίας*, η οποία εκδόθηκε στις 30 Ιανουαρίου 1989 και της οποίας τα γεγονότα είναι παρόμοια με τα γε-

γονότα της παρούσας υπόθεσης. Το Δικαστήριο αποφάνθηκε στις σελ. 4 και 5 ως ακολούθως:

"Με βρίσκει σύμφωνο η εισήγηση της συνηγόρου του αιτητή ότι είναι επιθυμητό τα κριτήρια για τη διάθεση κρατικών πόρων να καθορίζονται από τη νομοθεσία και να μην αφήνονται στη διακριτική ευχέρεια διοικητικών οργάνων. Ο καθορισμός και ρύθμιση των δικαιωμάτων των πολιτών πρωτογενώς από την Βουλή διασφαλίζει την λειτουργικότητα της αρχής του διαχωρισμού των πολιτειακών εξουσιών και συντελεί στην βεβαιότητα για το δίκαιο. Δεν υπάρχει όμως νομικό κώλυμα (Βλέπε *Hondrou v. The Police* 3 R.S.C.C. 82, *Malachtou v. Attorney General* (1981) 1 C.L.R. 543.) στην εκχώρηση αρμοδιότητας στην εκτελεστική εξουσία για καθορισμό στα πλαίσια των εξουσιοδοτικών διατάξεων της νομοθεσίας (τον προϋπολογισμό στην προκειμένη περίπτωση) για τον καθορισμό των κριτηρίων για τη διάθεση κρατικών πόρων. Δεν έγινε εισήγηση ούτε υπάρχει οτιδήποτε που να μαρτυρεί ότι η εκτελεστική εξουσία έχει υπερβεί τα όρια της νομοθετικής εξουσιοδοτήσεως στον καταρτισμό του σχεδίου για την παροχή χορηγίας ή βοήθειας προς τους εκτοπισθέντες."

Η σχετική νομοθετική πρόνοια για δάνεια αυτοστέγασης σε ιδιότητα οικοπέδα υπάρχει στον Προϋπολογισμό για τα έτη 1988-1989, ο οποίος είναι νόμος. Η σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για παραχώρηση οικονομικής βοήθειας για αυτοστέγαση σε ιδιότητα οικοπέδα με αρ. 28.261 ημερομηνίας 19 Φεβρουαρίου 1987 (Παράρτημα 4), λήφθηκε δυνάμει των εξουσιών που παρέχονται στο Υπουργικό Συμβούλιο με το Άρθρο 54 του Συντάγματος βάσει του οποίου το Υπουργικό Συμβούλιο έχει τη γενική διεύθυνση και τον έλεγχο της διακυβερνήσεως της Δημοκρατίας και τη διεύθυνση της Γενικής Πολιτικής.

Δεν βρίσκω να υπάρχει οτιδήποτε που να υποστηρίζει τους ισχυρισμούς του αιτητή ότι κατά τον καθορισμό των κριτηρίων το Υπουργικό Συμβούλιο υπερέβηκε με οποιο-

4 Α.Α.Δ. Αγαθαγγέλου ν. Δημοκρατίας κ.ά. Α. Λοΐζου, Π.

δήποτε τρόπο τα όρια της εξουσιοδοτήσεως που του παρέχεται, όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, και συνεπώς οι ισχυρισμοί του αιτητή απορρίπτονται ως ανυπόστατοι.

5 Για τους πιο πάνω λόγους η προσφυγή αποτυγχάνει και απορρίπτεται. Δεν γίνεται όμως διαταγή για έξοδα.

Προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.